

Cirkulärnr: 1998:15  
Diariernr: 1998/0140  
P-cirknr: 1998:8  
Nyckelord: AD  
Handläggare: Göran Söderlöf  
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen  
Datum: 1998-01-21  
Mottagare: Kommunstyrelsen  
Personalfrågor  
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 1997 nr 144 om grund förelegat för avskedande av vårdare på kommunalt hem för utvecklingsstörda under åberopande av påstående om stölder.  
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 1997 nr 144

Personalpolitik: 1998:8

Nyckelord: AD

*Förhandlingssektionen*  
*Göran Söderlöf*

1998-01-21

Kommunstyrelsen  
Personalfrågor

## **Arbetsdomstolens dom 1997 nr 144 om grund förelegat för avskedande av vårdare på kommunalt hem för utvecklingsstörda under åberopande av påstående om stölder.**

Arbetsdomstolen har i dom 1997 nr 144 mellan Uppsala kommun och Svenska Kommunalarbetsförbundet funnit att avskedande av vårdare på ett hem för utvecklingsstörda ägt rum utan att det ens förelegat saklig grund för uppsägning.

### **Bakgrund**

Ljiljana B D anställdes av Uppsala läns landsting år 1986 som vårdare för utvecklingsstörda personer. Den 1 januari 1996 övertog Uppsala kommun omsorgsverksamheten från landstinget och Ljiljanas anställning övergick till kommunen.

Den 28 mars 1996 avskedade kommunen Ljiljana under åberopande av att hon var inblandad i ekonomiska oegentligheter i samband med inköp m.m. åt de boende.

Kommunal yrkade att avskedandet skulle ogiltigförklaras samt att skadestånd skulle utgå till Ljiljana och Kommunal.

Kommunen bestred Kommunals talan.

(Arbetsdomstolen hade genom ett interimistiskt beslut den 24 mars 1997 förordnat att Ljiljanas anställning skulle bestå utan hinder av avskedet tills tvisten slutgiltigt avgjorts, vilket skedde genom denna dom den 10 december 1997.)

### **Arbetsdomstolen**

AD fann att även om det förelåg omständigheter som var besvärande för Ljiljana så saknades det bevis som direkt band henne till de påstådda tillgreppen. Vad en boende sagt om vem som tog pengarna kunde heller inte tillmätas någon betydelse som bevisning då den boende är utvecklingsstörd. Det kunde finnas andra tänkbara förklaringar, exempelvis att någon av vårdtagarna begått gärningarna.

Eftersom kommunen inte kunde bevisa att Ljiljana begått någon av de av kommunen påstådda gärningarna fann AD att det stod klart att det inte förelegat laga skäl för avsked och att det inte ens förelegat saklig grund för uppsägning. Avskedandet förklarades ogiltigt. Kommunen förpliktades också att, förutom ekonomiskt skadestånd, utge ett allmänt skadestånd med 135.000 kronor.

AD behandlade också frågan om betydelsen av att kommunen i beskedet om avsked angivit vissa omständigheter som stöd för avskedet. Arbetsgivaren får sedan, i princip, inte åberopa andra omständigheter än de som händelser som skriftligen angivits.

AD uttalar också att ob-tillägg som regelmässigt utgår enligt arbetstagarens schema skall ligga till grund för beräkningen av lön och ekonomiskt skadestånd.

### **Kommentar**

För att laga skäl för avsked skall föreligga ställs höga krav på arbetsgivaren om direkt bevisning av de händelser som ligger till grund för åtgärden. När arbetsgivaren kunnat bevisa att tillgrepp skett av vårdtagares pengar har AD sett allvarligt på detta och betraktat det som missbrukande av förtroende och grovt åsidosättande av ansvarsförpliktelse (AD dom 1995 nr 153 Avsked av vårdare som för vårdtagares pengar köpt öl och vin och AD dom 1997 nr 28 Uppsägning av undersköterska på grund av gåva av fastighet från vårdtagare). Arbetsgivaren har dock ett stort ansvar för att de anställda får utbildning och information om de regler som gäller vid exempelvis ekonomiska transaktioner.

Av domen följer också att arbetsgivaren bör utforma ett besked om avsked med omsorg och åberopa samtliga de händelser och omständigheter som arbetsgivaren vill lägga arbetstagaren till last.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET  
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Göran Söderlöf

*Bilagor*

Arbetsdomstolens dom 1997 nr 144